

Olympus College

Taalgericht vakonderwijs: samen de wereld veroveren, één woord tegelijk

Het Olympus College is een energieke kansenschool. De taalontwikkeling van alle leerlingen stimuleren is daarom één van de hoofdpijlers uit de Koers van het Olympus College. In een diverse leeromgeving, met leerlingen van verschillende achtergronden en thuistalen, is taalvaardigheid de sleutel tot succesvol leren en deelnemen aan de samenleving. Met het taalgericht vakonderwijs hebben we kaders gevonden die ons helpen om te werken aan de pijlers van de school: de ontwikkeling van onze pedagogische grondhouding, de leskwaliteit én de taalvaardigheid van onze leerlingen.

Onze ambitie

Op het Olympus College willen we dat alle leerlingen, ongeacht hun achtergrond, een passend niveau van taalbegrip, taalvaardigheid en taalgevoel hebben. Hiermee zijn ze in staat via taal contact te maken met elkaar en met hun omgeving. Zo kunnen zij verwoorden wat ze weten, denken en voelen. We willen dat onze leerlingen vragen kunnen stellen om elkaar en hun omgeving beter te (leren) begrijpen. Met een goed taalbegrip, taalgevoel en taalvaardigheid ben je in staat om effectief in de samenleving, de vervolgstudie en beroep te deelnemen.

Het taalgericht vakonderwijs is een inclusieve didactiek die perfect op aansluit op één van de drie pijlers van de school: de ontwikkeling van onze pedagogische grondhouding. Als deze grondhouding gepaard gaat met sterk didactisch handelen van de docent maken we een mooi dubbelslag en wordt één plus één, drie! Zo ervaren onze leerlingen een veilige omgeving waarin ze hun volledige potentieel benutten.

Van docenten vragen we niet alleen dat ze nieuwsgierig zijn naar de thuistaal van leerlingen, maar ook om iedere les taaldoelen te formuleren, een brug te slaan tussen het dagelijks taalgebruik (DAT-taal) van leerlingen en vak- en schooltaal (CAT-taal) en om iedere les context te gebruiken dat aansluit bij de belevingswereld van onze leerlingen.

Wat betekent taalgericht vakonderwijs?

Taalgericht vakonderwijs is een methodiek waarbij vakinhoud en taalvaardigheid hand in hand gaan. Het idee is dat leerlingen niet alleen de inhoud van een vak leren, maar ook de taal die nodig is om de vakken goed te begrijpen en over de vakinhoud te kunnen communiceren. Zo ontwikkelen leerlingen de taalvaardigheid die noodzakelijk is om optimaal te kunnen functioneren in onze samenleving, vervolgstudie en beroep.

De sectie Nederlands ondersteunt docenten bij het herkennen van taalbarrières en het bieden van gerichte taalondersteuning, zodat leerlingen zowel hun vakinhoudelijke kennis als hun taalvaardigheid kunnen verbeteren.

Professionalisering

Om taalgericht vakonderwijs effectief te integreren, hebben we een eigen scholingstraject ontwikkeld. Bij de implementatie van het nieuwe taalbeleid maken we gebruik van de expertise van 'De Talengroep'. Zij verzorgt op maat gemaakte workshops voor onze vaksecties. De inhoud van die workshops is voor elke vaksectie anders. Daarnaast adviseert zij ons over het proces ter implementatie van het taalbeleid. Tot slot volgt een groep docenten via onze interne huisacademie een NT2-specialisatie bij de Hogeschool van Amsterdam, zodat we onze NT2-leerlingen nóg beter kunnen begeleiden.

De doelen die we ons gesteld hebben voor eind 2026 zijn:

- In elke les zijn de principes van tvo beschikbaar;
- Alle docenten formuleren taaldoelen;
- Alle docenten passen taalstrategieën en formats, ontwikkeld door de sectie Nederlands, toe.

Voorbeelden van thema's waar de secties mee aan de slag zijn gegaan zijn:

- Het maken van een analyse van de vakmethodes op instructiewoorden en vak- en schooltaal. Welke woorden moeten in het lesontwerp worden opgenomen?
- Analyseren van vragen in toetsen;
- Het (her)ontwerpen van de lessen waarbij docenten ook taaldoelen formuleren en experimenteren met het bieden van meer taalsteun, context en interactie.

De vaksecties bespreken de plannen en de ontwikkeling twee keer per jaar met de directie. Deze gesprekken zijn bedoeld om de gezamenlijke koers uit het taalbeleid te waarborgen. Daarnaast vragen we van elke docent om de principes van het taalgericht vakonderwijs op te nemen in hun lessen.

Oordeel van de onderwijsinspectie

In september kregen we een mooie bevestiging dat we op de goede weg zijn. De inspectie bezocht onze school en beschreef het volgende over ons taalbeleid:

'Het Olympus College heeft voor het onderwijs in Nederlandse taal (mondelinge taalvaardigheid, lezen, schrijven, begrippenlijst en taalverzorging) een doelgericht en samenhangend curriculum dat past bij de leerlingenpopulatie van de school. Het curriculum voldoet aan de wettelijke eisen, kent een logisch doorlopende opbouw en is herkenbaar in de onderwijspraktijk. Het taalbeleidsplan voor 2023-2027 sluit aan bij het koersplan van de school en bevat een duidelijke visie en doelstellingen om de taal- en leesvaardigheid van alle leerlingen te verbeteren.'

'De school biedt taalgericht vakonderwijs, waarbij alle docenten in de lessen bijdragen aan het vergroten van het taalbegrip van leerlingen. In de les zagen wij dat leraren gebruik maken van specifiek vak- en schooltaal om de woordenschat te vergroten.'

Synergie

Door taalgericht vakonderwijs schoolbreed door te voeren, versterken we niet alleen de taalontwikkeling van leerlingen, maar ook de kwaliteit van het onderwijs als geheel. Samen zetten we een belangrijke stap naar inclusief en kansrijk onderwijs.